

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Marka Bedřicha, soudce Mgr. Marka Zimy a soudkyně JUDr. Jitky Hroudové ve věci

žalobce: I.
státní příslušník Ukrajiny
bytem X
zastoupen advokátem Mgr. Davidem Peprla-Goldbergerem
sídlem Jana Nečase 1343/29, 616 00 Brno

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 00 Praha 7

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného spočívajícím ve vrácení žádosti o dočasnou ochranu žalobci pro nepřijatelnost dne 23. 7. 2025

takto:

- I. Zásah žalovaného spočívající v tom, že 23. 7. 2025 vrátil žalobci jako nepřijatelnou žádost o poskytnutí dočasné ochrany, zaevidovanou pod sp. zn. OAM-0400487/DO-2025, byl nezákonný.
- II. Žalovanému se zakazuje pokračovat v porušování práv žalobce a přikazuje se mu obnovit stav před vrácením jeho žádosti o poskytnutí dočasné ochrany a tuto žádost přijmout.
- III. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení 15 210 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám žalobcova advokáta Mgr. Davida Peprla-Goldbergera.

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

Odůvodnění:

1. Vymezení věci

1. Žalobce se domáhá určení, že zásah žalovaného, kterým mu vrátil žádost jako nepřijatelnou podle § 5 odst. 1 písm. b) a d) zákona č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invází vojsk Ruské federace (Lex Ukrajina), byl nezákonný. Zároveň navrhl, aby soud zakázal žalovanému pokračovat v porušování jeho práv a přikázal mu obnovit stav před vrácením žádosti.
2. Žalovaný vyhodnotil žádost jako nepřijatelnou, protože žalobce získal dočasnou ochranu v Německu. To zjistil z Platformy pro výměnu informací o žadatelích a držitelích dočasné ochrany (TPP), v níž je u žalobce v rubrice „*Type of protection*“ uveden znak „*ia*“, který se používá tehdy, bylo-li žadateli povolení k pobytu z titulu dočasné ochrany uděleno, ale již není platné. Důvodem nepřijatelnosti pak byla rovněž skutečnost, že žalobce v žádosti uvedl, že dne 24. 2. 2022 pobýval na území České republiky. Není proto osobou, na kterou by se podle § 3 zákona č. 65/2022 Sb. vztahovala dočasná ochrana, protože před vypuknutím konfliktu nepobýval na Ukrajině.

2. Žalobní argumentace

3. Žalobce uvedl, že v únoru 2022 uprchl z Ukrajiny. Hned na to uprchla z Ukrajiny též jeho manželka se synem. Žalobce s rodinou pobýval až do února 2024 v Německu. Následně se přestěhovali do České republiky a dočasnou ochranu v Německu se vzdali. V ČR chtěli trvale zůstat – měli zde zajištěno ubytování, práci a syn žalobcovy manželky zde chodil do základní školy. Žalobce preferuje pobyt v ČR i proto, že zde žije dcera jeho manželky, které je uděleno pobytové oprávnění z titulu dočasné ochrany.
4. Žalobcová manželka v minulosti získala dočasnou ochranu v ČR, ta ji však byla následně odňata z důvodu údajné kolize s dříve udělenou dočasnou ochranou v Německu. Rodina proto byla nucena odstěhovat se zpátky do Německa, kde jim byla na žádost dočasná ochrana obnovena. Přestože je žalobce přesvědčen, že jeho manželce byla dočasná ochrana odňata nezákonně, rozhodl se v ČR dne 23. 7. 2025 podat žádost o dočasnou ochranu znovu. Ukončil proto trvalý pobyt v Německu a vycestoval, čímž mu v souladu s německým zákonem o pobytu, výdělečné činnosti a integraci cizinců na území Spolkové republiky Německo mělo zaniknout pobytové oprávnění v Německu. Žalovaný přesto jeho žádost o dočasnou ochranu odmítl jako nepřijatelnou.
5. Výluku ze soudního přezkumu podle § 5 odst. 2 zákona č. 65/2022 Sb. označil žalobce s odkazem na judikaturu za rozpornou s unijním právem. Vrácení jeho žádosti proto lze přezkoumat.
6. Nezákonnost zásahu žalobce spatřuje v tom, že odepření registrace osoby, která již v minulosti byla registrována v jiném členském státě, je v rozporu se směrnicí Rady 2001/55/ES (směrnice o dočasné ochraně), prováděcím rozhodnutím Rady 2022/382 (prováděcí rozhodnutí Rady) i judikaturou Nejvyššího správního soudu (NSS). Směrnice o dočasné ochraně totiž zavádí automatickou a okamžitou ochranu pro osoby uvedené v čl. 2 odst. 1 a 2 prováděcího rozhodnutí Rady.
7. Žalovaný měl s ohledem na všechny předložené doklady a skutečnosti uvedené v žádosti o dočasnou ochranu žalobci oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany udělit. Postup

podle § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb. odporuje unijnímu právu. Žalovaný neměl žádost odmítnout, ale měl ji věcně projednat, neboť žalobce sice v minulosti získal dočasnou ochranu v Německu, ta mu však prokazatelně zanikla. Pokud by žalovaný přesto měl za to, že žalobcovu pobytové oprávnění z titulu dočasné ochrany v Německu je stále platné, měl žalobce poučit o nemožnosti čerpání práv plynoucích z dočasné ochrany ve více členských státech současně. Jestliže by žalobce – tak jako v tomto případě – trval na své žádosti a chtěl práva z dočasné ochrany čerpat výlučně v ČR, měl žalovaný ověřit, zda vydáním povolení k pobytu na území ČR dojde podle práva dotčeného hostitelského státu automaticky k zániku předchozího pobytového oprávnění nebo žalobce vyzvat, aby sám učinil kroky k ukončení dočasné ochrany v Německu. Žalobce k tomu odkazuje na rozsudky NSS z 3. 4. 2025, čj. 1 Azs 174/2024-42 a 1 Azs 336/2024-42, a na zprávu Veřejného ochránce práv sp. zn. 585/2025/VOP/VVO, čj. KVOP-14354/2025.

8. Žalobce rovněž uvedl, že s ohledem na princip právní jistoty, ochrany důvěry občanů v právo a předvídatelnost postupů správních úřadů v rámci EU důvodně předpokládal, že byli platně zaregistrován jako držitel dočasné ochrany v Německu, pak splňuje podmínky vyplývající z unijního práva a má být platně zaregistrován jako držitel dočasné ochrany i v ČR.
9. Žalovaný žádost odmítl také podle § 5 odst. 1 písm. b) zákona č. 65/2022 Sb. proto, že nebylo prokázáno, že žalobce je osobou podle § 3 téhož zákona. Byť žalobce vstoupil do Schengenského prostoru pár dní před vypuknutím ozbrojeného konfliktu na Ukrajině, žalovaný nijak neposuzoval, kde v tu dobu bylo jeho skutečné těžiště zájmů a v jakém rozsahu žalobce na území skutečně pobýval, případně na základě jakého právního důvodu. Žalobce nepřemístil své těžiště zájmů, ani své faktické bydliště mimo Ukrajinu, neměl v úmyslu trvale vycestovat a dlouhodobě žít v jiné zemi, mimo Ukrajinu. Na Ukrajině žil se svou rodinou – manželkou a nezletilým synem, kterého společně vychovávají. Návrat zpět na Ukrajinu mu však byl po vypuknutí ozbrojeného konfliktu znemožněn, byla mu tedy udělena dočasná ochrana v Německu. Vzhledem k tomu, že žalobce již dočasnou ochranou v Německu nedisponuje a návrat do země původu je v rozporu se zákazem navracení (*non-refoulement*), žalobce o udělení dočasné ochrany požádal v ČR společně se svou manželkou a jejím synem. Odkazuje k tomu na rozsudek NSS z 25. 6. 2025, čj. 10 Azs 12/2025-34.
10. Žalobce argumentuje též § 51 zákona č. 221/2003 Sb., o dočasné ochraně cizinců, podle kterého platí, že *rodinnému příslušníku cizince požívajícího dočasně ochrany podle tohoto zákona se udělí oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany na základě jím podané žádosti*. Žalobce má za to, že tuto podmínku splňuje.
11. Žalovaný ani nezkoumal, zda nejsou dány důvody hodné zvláštního zřetele podle § 52 zákona o dočasné ochraně cizinců. Žalobce přitom na všechny rozhodné skutečnosti upozorňoval již při podání žádosti. Žalovaný měl provést řádné správní řízení, a to i za předpokladu, že by žalobce v žádosti žádné důvody hodné zvláštního zřetele neuvedl. Forma standardizovaného formuláře neposkytuje dostatečný prostor k tomu, aby mohl žalobce tyto skutečnosti označit. Žalovaný neměl žalobcovu žádost mechanicky odmítnout, ale měl mu umožnit, aby případné vady žádosti odstranil. Žalobce k tomu odkazuje na rozsudek NSS z 13. 2. 2025, čj. 1 Azs 305/2024-27. V souladu se zásadou materiální pravdy pak měl žalovaný zjistit skutkový stav tak, aby o něm nebyly důvodné pochybnosti. I proto byl postup žalovaného nezákonný.

3. Vyjádření žalovaného

12. Žalovaný navrhl, aby soud žalobu zamítl.
13. K důvodu odmítnutí žádosti podle § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb., žalovaný uvedl, že žalobce figuruje v platformě TPP jako bývalý držitel dočasné ochrany v Německu. Žalovaný proto postupoval podle § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb. a vrátil žalobci jeho žádost jako nepřijatelnou. Z formulace toho ustanovení jednoznačně plyne, že k naplnění důvodu nepřijatelnosti žádosti o dočasnou ochranu postačí, pokud cizinec v jiném členském státě o dočasnou ochranu získal, žádná další podmínka již není třeba. To znamená, že to, zda je aktuálně držitelem povolení k pobytu z titulu dočasné ochrany nebo ne, není pro jeho naplnění rozhodné. Žalovaný dále zopakoval obdobné argumenty, které již mnohokrát přednesl v jiných řízeních před zdejším soudem (např. v řízení pod sp. zn. 18 A 38/2025, 10 A 86/2025 nebo 11 A 97/2025).
14. K důvodu odmítnutí žádosti podle § 5 odst. 1 písm. b) zákona č. 65/2022 Sb., žalovaný připomněl, že žalobce v žádosti sám uvedl, že dne 24. 2. 2022 pobýval na území ČR, nikoli na Ukrajině. Žádost o udělení dočasné ochrany je přitom nepřijatelná, jestliže je podána cizincem, který není uveden v § 3 téhož zákona. Prováděcí rozhodnutí Rady, kterým byla vyhlášena dočasná ochrana, se vztahuje na ukrajinské státní příslušníky, kteří pobývali na Ukrajině a kteří byli dne 24.2.2022 nebo po tomto datu vysídleni z území Ukrajiny a dále na jejich rodinné příslušníky bez ohledu na jejich státní příslušnost. Dočasná ochrana se tak vztahuje pouze na osoby, které Ukrajinu opustily v důsledku situace, která v této zemi nastala a v důsledku jejího trvání se do ní nemohou bezpečně a na trvalo vrátit. V případě žalobce tato příčinná souvislost dána není, neboť ten opustil Ukrajinu nikoliv v důsledku probíhajícího ozbrojeného konfliktu, ale již dříve z jiných důvodů.
15. Žalovaný dále uvedl, že žalobce sice v tiskopisu žádosti uvedl jako svou manželku paní H., nicméně neprokázal, že by skutečně šlo o jeho manželku a zejména paní H. nebyla a není stále držitelkou oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany v ČR. Žalobce proto nesplnil jednu z hlavních podmínek pro udělení dočasné ochrany z titulu sloučení rodiny podle § 51 zákona o dočasné ochraně.
16. Žalovaný naopak nemá povinnost automaticky zkoumat, zda jsou, či nejsou splněny podmínky pro udělení dočasné ochrany z důvodů hodných zvláštního zřetele ve smyslu § 52 zákona o dočasné ochraně. Aby se žalovaný touto otázkou mohl zabývat, musí žadatel existenci důvodu hodného zvláštního zřetele tvrdit nebo musí být žalovanému takový důvod znám z jeho úřední činnosti. Žádný takový důvod však žalobce netvrdil a ani neoznačil žádnou osobu blízkou, která by byla držitelem dočasné ochrany v České republice a případně mohla být považována za osobu blízkou. Konečně ani nenaznačil, že by chtěl, aby jeho žádost byla z těchto důvodů posouzena. Stačilo kamkoliv do žádosti napsat nebo na místě uvést, že žalobce z těchto důvodů o dočasnou ochranu žádá. To žalobce neudělal.
17. Žalovaný připomněl, že nerozhodoval o povinnosti žalobce opustit území ČR ani nerozhodoval ve věci jeho správního vyhoštění. K porušení zásady *non-refoulement* může dojít pouze tehdy, je-li cizinec nucen navrátit se do státu, kde mu hrozí popsané nebezpečí. Takový efekt ale z podstaty věci nemá vyhodnocení žádosti o dočasnou ochranu jako nepřijatelné, neboť tím není cizinci nařizováno z území vycestovat.

4. Žalobcova replika

18. Žalobce ve své replice setrval na argumentaci obsažené v žalobě. Zdůraznil, že žádných práv z titulu dočasné ochrany v (jiném) členském státě nepožíval. Rovněž zopakoval, že pokud

by nesplňoval podmínky podle směrnice o dočasné ochraně, stěží by mu mohla být udělena dočasná ochrana v Německu. Opětovně zdůraznil, že ke dni vypuknutí ruské agrese na Ukrajině bylo jeho těžiště zájmů na Ukrajině, že je občanem Ukrajiny a že trvalý pobyt měl a má evidován na Ukrajině.

19. Žalobce nesouhlasí s tím, že by neprokázal, že paní H. je skutečně jeho manželkou. Žalovanému předložil originál oddacího listu v ukrajinštině s úředním překladem do němčiny a byl připraven předložit český překlad. Dle názoru žalobce nemůže jít k jeho tíži, že žalovaný vyhodnotil žádost jeho manželky jako nepřijatelnou, čímž kvůli tomuto jinému nezákonnému zásahu znemožnil udělení dočasné ochrany žalobci za účelem sloučení rodiny. I pokud by tak žalobce kritéria podle čl. 2 odst. 1 písm. a) směrnice o dočasné ochraně nesplňoval, znemožnil žalovaný svým postupem přijetí žalobcovy žádosti o udělení dočasné ochrany z titulu rodinného příslušníka ve smyslu čl. 2 odst. 1 písm. c) směrnice. V tomto ohledu se jedná o kauzální řetězec nezákonných zásahů žalovaného.
20. Pro úplnost žalobce uvedl, že řízení ve věci jeho manželky a rovněž jejího nezletilého syna o nezákonném zásahu spočívajícím v posouzení žádosti o dočasnou ochranu jako nepřijatelné ze strany žalovaného již byla pravomocně skončena. Zdejší soud rozsudky z 30. 9. 2025, čj. 6 A 94/2025-26 a čj. 6 A 93/2025-26, konstatoval, že zásah žalovaného byl nezákonný.

5. Posouzení věci soudem

21. Při přezkoumání tvrzeného zásahu vycházel soud ze skutkového stavu zjištěného ke dni svého rozhodnutí [§ 87 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (s. ř. s.)].
22. Ve věci samé rozhodl soud bez nařízení jednání, s čímž žalovaný konkludentně souhlasil (§ 51 odst. 1 s. ř. s.). Žalobce soudu na výzvu podle § 51 odst. 1 s. ř. s. zaslal podání, v němž uvedl, že „*z procesní opatrnosti vyjadřuje nesouhlas s rozhodnutím o věci samé bez nařízení jednání. Avšak pro případ, že by zdejší soud sdílel názor žalobce na nezákonnost zásahu, a zamýšlel tak žalobě v celém rozsahu vyhovět, pak žalobce souhlasí s rozhodnutím o žalobě bez nařízení jednání*“.
23. Podle rozsudku NSS ze 7. 4. 2022, čj. 10 Afs 176/2020-58, se k podání účastníka, které obsahuje podmíněný souhlas s upuštěním od jednání, nepřihlíží a soud v takovém případě musí nařídit jednání. Soud přesto veden zásadami rychlosti a efektivity řízení rozhodl ve věci bez jednání, a to za splnění žalobcem uváděné podmínky. Je si vědom, že se jedná o vadu řízení, která ale nemá za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé (bod 22 rozsudku čj. 10 Afs 176/2020-58).
24. Soud neshledal potřebu nařídit jednání ani pro potřeby dokazování. Podkladem pro rozhodnutí soudu je primárně tiskopis žádosti o dočasnou ochranu, kterou žalobce podal u žalovaného a které mu žalovaný vrátil. Obsah tohoto dokumentu je oběma stranám z povahy věci dobře znám a není mezi nimi sporný. Posouzení důvodnosti žaloby tak záleží na zodpovězení právní otázky.
25. Soud předně uvádí, že ač § 5 odst. 2 zákona č. 65/2022 Sb. vylučuje ze soudního přezkumu vrácení nepřijatelné žádosti cizinci, Soudní dvůr Evropské unie (SDEU) v rozsudku z 27. 2. 2025, C-753/23, *Krasiliva*, vysvětlil, že soudní výluka je v rozporu s čl. 8 odst. 1 směrnice o dočasné ochraně ve spojení s čl. 47 Listiny základních práv Evropské unie. Tím byly překonány závěry rozsudku NSS z 12. 10. 2022, čj. 2 Azs 178/2022-46 (shodně např. bod 26

rozsudku čj. 1 Azs 174/2024-42). Vrácení žádosti o dočasnou ochranu z důvodu její nepřijatelnosti podle § 5 odst. 1 zákona č. 65/2022 Sb. tudíž lze přezkoumat.

26. Ochranu podle § 82 a násl. s. ř. s. může správní soud poskytnout tehdy, jsou-li kumulativně splněny podmínky, aby žalobce byl přímo (1. podmínka) zkrácen na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem, pokynem nebo donucením („zásahem“ v širším smyslu) správního orgánu, které nejsou rozhodnutím (4. podmínka), a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo (5. podmínka). Tyto podmínky musí být splněny kumulativně, jinak nelze žalobci ochranu podle § 82 a násl. s. ř. s. poskytnout (rozsudek NSS ze 17. 3. 2008, čj. 2 Aps 1/2005-65, č. 603/2005 Sb. NSS).
27. V projednávané věci jsou splněny první, druhá a pátá podmínka, neboť vrácení žádosti o dočasnou ochranu žalobci pro nepřijatelnost představuje přímý zásah do jeho práv, a to bez ohledu na to, že mu již v minulosti byla dočasná ochrana udělena v jiném členském státě EU (v Německu). Z judikatury vyplývá, že vrácení žádosti pro nepřijatelnost může být zásahem ve smyslu § 82 s. ř. s. (rozsudek NSS z 30. 5. 2017, čj. 10 Azs 153/2016-52, č. 3601/2017 Sb. NSS). Čtvrtá podmínka testu je taktéž splněna.
28. Žaloba je rovněž včasná a byla podána osobou k tomu oprávněnou.
29. Zbývá tedy posoudit, zda žalovaný postupoval v souladu s právními předpisy, pokud žádost o dočasnou ochranu žalobci vrátil jako nepřijatelnou. Soud se nejprve zabýval otázkou, zda žalovaný mohl žalobcovu žádost odmítnout jako nepřijatelnou podle § 5 odst. 1 písm. b) zákona č. 65/2022 Sb.

5.1 K odmítnutí žádosti podle § 5 odst. 1 písm. b) Lex Ukrajina

30. Podle § 5 odst. 1 písm. b) Lex Ukrajina je žádost nepřijatelná, jestliže je podána cizincem, který není uveden v § 3. Podle § 3 odst. 1 uděluje žalovaný dočasnou ochranu cizincům, na které se povinně vztahuje prováděcí rozhodnutí Rady.
31. V prováděcím rozhodnutí Rady 2022/382, jež aktivovalo stav hromadného přílivu osob, jak jej předpokládá směrnice o dočasné ochraně, jsou takové osoby vymezeny zejména jako ukrajinští státní příslušníci pobývající na Ukrajině před 24. únorem 2022, kteří byli z Ukrajiny vysídleni dne 24. 2. 2022 nebo po tomto datu v důsledku vojenské invaze ruských ozbrojených sil [čl. 2 odst. 1 písm. a)].
32. Pro přiznání ukrajinskému státnímu příslušníku postavení osoby oprávněné podle § 3 Lex Ukrajina je tak zapotřebí kumulativního splnění podmínky 1) pobývání na Ukrajině před 24. 2. 2022 a 2) vysídlení z Ukrajiny dne 24. 2. 2022 nebo po tomto datu v důsledku vojenské invaze ruských ozbrojených sil.
33. Výkladem pojmu „pobývání na Ukrajině“ se již správní soudy zabývaly. V rozsudku z 2. 11. 2023, čj. 11 A 111/2023-62, zdejší soud konstatoval, že „Z užití pojmu „pobývat“ (nikoli zdržovat se či nacházet se) lze dovodit, že by mělo jít o dlouhodobější a stálejší pobyt, tj. žadatel by skutečně měl na Ukrajině pobývat dlouhodobě, mít tam bydliště, těžiště svých zájmů, žít tam a podobně.“ (shodně též rozsudky zdejšího soudu ze 17. 8. 2023, čj. 18 A 54/2023-32, z 2. 11. 2023, čj. 11 A 111/2023-62, či a z 26. 3. 2024, čj. 15 A 137/2023-46, a rozsudky NSS ze 7. 3. 2025, čj. 5 Azs 72/2024-21, či z 20. 5. 2025, čj. 4 Azs 225/2024-20).
34. Soud dále uvádí, že řízení o udělení dočasné ochrany je zahájeno na základě žádosti žadatele, kterého tíží povinnost předložit všechny potřebné doklady, resp. tvrdit relevantní informace

(rozsudky NSS z 31. 10. 2023, čj. 7 Azs 322/2022-40, z 12. 3. 2015, čj. 9 Azs 12/2015-38, nebo z 16. 10. 2017, čj. 6 Azs 302/2017-27). Ani přes uplatnění dispoziční zásady ale není cílem tohoto typu řízení mechanicky odmítat žádosti, které nejsou hned v okamžiku jejich podání perfektní, a u nichž není vyloučeno, že lze jejich nedostatky potenciálně odstranit. Zároveň se i v řízení zahájeném na žádost uplatní zásada materiální pravdy (rozsudky NSS z 28. 2. 2022, čj. 7 Azs 405/2021-34, a z 9. 9. 2022, čj. 2 Azs 190/2022-26). Správní orgán proto musí rozhodovat na základě zjištěného stavu věci tak, aby o něm nebyly důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný k tomu, aby bylo rozhodnutí správního orgánu v souladu se zásadou legality, zásadou zákazu zneužití pravomoci a správní úvahy, zásadou proporcionality, zásadou ochrany dobré víry, zásadou nestranného přístupu a zásadou legitimního očekávání (např. rozsudek NSS z 25. 7. 2019, čj. 1 Azs 181/2018-29). V souladu se zásadou materiální pravdy má tedy správní orgán povinnost pokusit se i v řízení o žádosti objasnit sporné či jinak pochybné skutečnosti (rozsudek NSS z 8. 8. 2018, čj. 10 Azs 86/2018-34).

35. Žalovaný při svém závěru, že žalobce není osobou podle § 3 Lex Ukrajina, vycházel pouze z toho, že žalobce v žádosti o poskytnutí dočasné ochrany uvedl, že dne 24. 2. 2022 pobýval v České republice. Takové posouzení podle soudu není dostatečné. Žalovaný totiž vůbec nezkontroloval, zda žalobce pobýval mimo Ukrajinu trvale, či zda zemi původu před vypuknutím konfliktu opustil pouze krátkodobě, ale těžiště svých zájmů a života měl nadále na území Ukrajiny. Pokud by totiž žalobce opustil území Ukrajiny pouze krátkodobě s úmyslem se vrátit, neznamená to, že by přede dnem 24. 2. 2022 dlouhodobě nepobýval na území Ukrajiny. Žalobce přitom v žalobě uvedl, že sice vstoupil na území Schengenského prostoru pár dní před vypuknutím ozbrojeného konfliktu, avšak neměl v úmyslu zde trvale setrvat. Navrácení na Ukrajinu mu však bylo po vypuknutí konfliktu znemožněno, proto přesídlil do Německa, kde také získal dočasnou ochranu.
36. V posuzované věci pak není sporné, že žalobci byla v minulosti udělena dočasná ochrana v Německu. I to mohla být indikace, že žalobce splňuje výše uvedená kritéria pro přiznání dočasné ochrany ve smyslu prováděcího rozhodnutí Rady, v opačném případě by mu ostatně dočasná ochrana v Německu nebyla udělena. Přesto žalovaný tuto skutečnost při posouzení, zda žalobce je osobou podle § 3 Lex Ukrajina, zcela pominul a ve svých závěrech vycházel pouze z toho, že žalobce v žádosti uvedl, že se dne 24. 2. 2022 nacházel na území České republiky.
37. Žalobce dále uvedl, že má na Ukrajině evidován trvalý pobyt a že z Ukrajiny uprchla rovněž jeho manželka se synem. Tyto skutečnosti rovněž podpírají tvrzení, že byla splněna i druhá podmínka, tedy že žalobce byl z Ukrajiny vysídlen po 24. 2. 2022. K vysídlení totiž může dojít kdykoli po tomto rozhodném datu, a to i u osob, které již po tomto datu pobývaly v jiné zemi (rozsudek zdejšího soudu z 20. 6. 2025, čj. 5 A 15/2025-37, bod 25). Proto i pokud žalobce vstoupil na území ČR před začátkem ozbrojeného konfliktu, jeho vypuknutím mu bylo znemožněno se na Ukrajinu vrátit. Byl tedy následně fakticky vysídlen v důsledku ozbrojeného konfliktu, neboť se kvůli invazi nemohl na Ukrajinu vrátit. Tím by naplňoval definici vysídlené osoby podle čl. 2 písm. c) směrnice (rozsudek zdejšího soudu z 27. 8. 2025, čj. 8 A 97/2025-26, bod 37). Kategorický závěr žalovaného, že žalobce opustil Ukrajinu nikoliv v důsledku probíhajícího ozbrojeného konfliktu, ale již dříve z jiných důvodů, a proto není vysídlenou osobou, nemůže bez dalšího obstát.
38. Žalovaným přijatý výklad čl. 2 odst. 1 prováděcího rozhodnutí Rady 2022/382 založený pouze na skutečnosti, zda se žalobce přesně 24. 2. 2022 fyzicky nacházel na Ukrajině, aniž

by jakkoli zkoumal, z jakých důvodů a titulu se žadatel na Ukrajině nenacházel, soud považuje za nepřijatelný. Žalovaný dle soudu jednoznačně neprokázal, ani ze správního spisu nevyplynulo, že by žalobce nebyl cizincem ve smyslu ustanovení § 3 zákona č. 65/2022 Sb. Vrácením žádosti žalobci podle § 5 odst. 1 písm. b) téhož zákona postupoval žalovaný v rozporu se zákonem.

5.2 K odmítnutí žádosti podle § 5 odst. 1 písm. d) Lex Ukrajina

39. Co se týče druhého vyznačeného důvodu nepřijatelnosti žádosti, soud uvádí, že klíčovou otázkou, zda je institut nepřijatelnosti žádosti z důvodu, že cizinci již byla udělena dočasná ochrana v jiném členském státě podle ustanovení § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb., v souladu s unijním právem, se opakovaně zabýval NSS i zdejší soud. V prvé řadě nelze opomenout již citovaný rozsudek SDEU ve věci C-753/23, *Krasiliva*, na nějž NSS navázal „dubnovou judikaturou“ v rozsudcích z 1. 4. 2025, čj. 5 Azs 273/2023-27, č. 4683/2025 Sb. NSS, a z 3. 4. 2025, čj. 1 Azs 336/2024-42 a 1 Azs 174/2024-42. Tyto prvotní závěry pak převzaly i další senáty NSS (např. rozsudky z 8. 4. 2025, čj. 9 Azs 20/2024-37, ze 17. 4. 2025, čj. 2 Azs 271/2024-43, z 24. 4. 2025, čj. 10 Azs 4/2025-49, z 25. 4. 2025, čj. 5 Azs 217/2023-36, a mnoho dalších).
40. Posléze reagoval i zdejší soud, který již zohlednil i navazující argumentaci žalovaného (např. rozsudky z 23. 4. 2025, čj. 10 A 6/2025-61, z 30. 4. 2025, čj. 5 A 36/2025-38, z 16. 5. 2025, čj. 10 A 42/2025-33, z 20. 5. 2025, čj. 5 A 42/2025-39, z 3. 6. 2025, čj. 18 A 2/2025-52, z 13. 6. 2025, čj. 11 A 55/2025-37, ze 17. 6. 2025, čj. 10 A 56/2025-39, ze 17. 7. 2025, čj. 18 A 49/2025-33). Rozhodující senát se s vyslovenými závěry plně ztotožňuje, resp. na nich nehodlá nic měnit. Proto z nich vychází a v podrobnostech na jejich precizní odůvodnění odkazuje. Níže uvedené pasáže bez dalšího přejal především z nedávných rozsudků z 6. 8. 2025, čj. 18 A 38/2025-36, a z 11. 8. 2025, čj. 10 A 86/2025-27. Nevyporádá-li soud v tomto rozsudku adresně dílčí výtky žalovaného, je tomu tak pouze proto, že žalovanému jsou konkrétní odpovědi na jeho neutuchající polemiku s dubnovou judikaturou NSS známy již ze shora uvedených rozsudků, resp. i z mnoha dalších rozsudků v obdobných či skutkově takřka totožných věcech. Navzdory tomu, že žalovaný tyto závěry setrvale nerespektuje, soud nepovažuje za účelné, aby je v jejich celistvosti neustále opakoval.
41. Klíčovým zůstává, jakkoli se tomu žalovaný brání, že žádost osoby požívající dočasné ochrany na základě prováděcího rozhodnutí Rady (EU) 2022/382, na něž této osobě vzniká nárok na základě čl. 8 odst. 1 směrnice Rady 2001/55/ES, není správní orgán oprávněn vrátit této osobě jako nepřijatelnou podle § 5 odst. 1 písm. c) nebo d) zákona č. 65/2022 Sb. z toho důvodu, že tato osoba o povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany požádala nebo jí bylo toto povolení uděleno také v jiném členském státě EU. Zjistí-li žalovaný při podání žádosti oprávněné osoby o povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany, že tato osoba je vedena v informačním systému členských států (TPP) jako držitelka povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany v jiném členském státě, je povinen takovou žádost přijmout, vést o ní řádné správní řízení dle zákona o dočasné ochraně cizinců, v jeho rámci poučit oprávněnou osobu o jejích právech a v návaznosti na její případná tvrzení, důkazní návrhy či jiné procesní kroky ověřit, zda jí povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany bylo jiným členským státem skutečně uděleno a zda dosud, ke dni rozhodování správního orgánu, trvá.
42. Žalovaný prozatím relevantním způsobem nepochybnil, že žalobce je cizincem, na kterého ve smyslu § 3 odst. 1 zákona č. 65/2022 Sb. dopadá prováděcí rozhodnutí. Není-li dán žádný

z důvodů, pro který by byl z poskytnutí dočasné ochrany vyloučen podle čl. 28 směrnice o dočasné ochraně, má právo na poskytnutí dočasné ochrany, resp. na zajištění povolení k pobytu a dalších práv spojených s dočasnou ochranou, v některém členském státě. Svědčilo by mu pak i právo sekundární volby hostitelského státu, které pro zásah žalovaného, jenž mu podanou žádost vrátil jako nepřijatelnou, nemohl realizovat.

43. Na právě uvedeném nic nemění „aktualizační“ prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2025/1460 z 15. 7. 2025, o prodloužení dočasné ochrany zavedené prováděcím rozhodnutím Rady (EU) 2022/382, jež již bylo publikováno v Úředním věstníku Evropské unie 24. 7. 2025.
44. Prováděcí rozhodnutí 2025/1460 skutečně obsahově převzalo části návrhu, na něž upozornil žalovaný, konkrétně je zařadilo do bodů 4-6 recitálu. Neplyne z nich ale, že by členský stát mohl, zvláště v situaci, jaká nastala v nynějším případě, žádost žalobce mechanicky procesně odmítnout jako nepřijatelnou bez toho, aby ji „propustil“ k věcnému posouzení. Žalobce tvrdí, že sice v minulosti získal dočasnou ochranu v Německu, ta mu však jeho trvalým vycestováním zanikla. Vzhledem k tomu je mezi účastníky řízení sporné, zda žalobci v okamžiku podání žádosti o udělení dočasné ochrany stále náleželo povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany v Německu. Okolnosti trvání dočasné ochrany proto musí být blíže zjišťovány a nelze se spokojit pouze s údajem v TPP.
45. Zároveň je zřejmým cílem vložení nových bodů do recitálu prováděcího rozhodnutí zajistit, aby v jednom okamžiku požívaly oprávněné osoby práv spojených s dočasnou ochranou pouze v jednom členském státě, a zabránit tak vícenásobným registracím. Postup předestřený judikaturou NSS přitom není s těmito cíli v rozporu, nevede k požívání dočasné ochrany ve více členských státech (rozsudky NSS z 11. 9. 2025, čj. 1 Azs 126/2025-28, bod 14, nebo z 19. 9. 2025, čj. 5 Azs 180/2025-25, bod 7). NSS nerozporuje, že tento stav možný není, pouze žalovanému ukládá, aby v těchto případech prověřil, zda povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany v jiném členském státě trvá, aby žadatele poučil o nemožnosti souběžného využívání dočasné ochrany ve více členských státech, případně aby žalovaný prověřil, zda udělením dočasné ochrany v ČR automaticky zanikne dočasná ochrana udělená v jiném členském státě nebo zda žadatel učinil kroky, aby se práv z dočasné ochrany v jiném členském státě vzdal (rozsudky NSS čj. 1 Azs 336/2024-42 a 1 Azs 174/2024-42).

6. Závěr a náklady řízení

46. Soud shrnuje, že soudní výluka je ve vztahu k důvodům nepřijatelnosti podle § 5 odst. 1 zákona č. 65/2022 Sb. v rozporu s evropským právem a nelze ji aplikovat. Proto soud žalobu projednal a shledal, že je důvodná.
47. Výrokem I. postupem podle § 87 odst. 2 s. ř. s. deklaroval, že zásah žalovaného byl nezákonný. V souladu se stejným ustanovením soud výrokem II. zakázal žalovanému pokračovat v porušování práv žalobce a přikázal mu obnovit stav před zásahem, neboť důsledky zásahu nadále trvají.
48. Žalovaný vázán názorem soudu posoudí žalobcovu žádost tak, že není nepřijatelná podle § 5 odst. 1 písm. b) a d) zákona č. 65/2022 Sb. Žádost tudíž bude muset věcně projednat a v případě splnění podmínek vydat pobytové oprávnění.
49. Předně žalovaný ověří, zda žadatel skutečně je osobou, která není uvedena v § 3 Lex Ukrajina. Následně ověří, zda žalobce již skutečně nedisponuje pobytovým oprávněním z titulu dočasné ochrany v Německu. Pokud žalobce pobytovým oprávněním disponovat nebude a bude-li zároveň splňovat též další podmínky, dočasnou ochranu mu udělí. Pokud

je původní německé pobytové oprávnění skutečně nadále platné a trvá, žalovaný žalobce poučí o nemožnosti čerpání práv plynoucích z dočasné ochrany ve více členských státech současně. Jestliže bude žalobce na své žádosti dále trvat s tím, že chce tato práva nově čerpat výlučně v České republice, žalovaný ověří, zda vydáním povolení k pobytu na území České republiky dojde dle práva dotčeného hostitelského státu automaticky k zániku předchozího pobytového oprávnění. V případě kladného zjištění mu žalovaný vydá oprávnění k pobytu. V případě negativního zjištění, resp. pokud se nepodaří relevantní právní úpravu v hostitelském členském státě vůbec zjistit, vyzve žalobce, aby sám v přiměřené lhůtě učinil kroky k ukončení pobytového oprávnění v jiném hostitelském státě. K tomu mu žalovaný poskytne potřebnou součinnost.

50. O nákladech řízení rozhodl soud výrokem III. podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce byl ve věci samé úspěšný, má proto právo na náhradu nákladů řízení. Náklady sestávají z odměny za zastupování advokátem, který ve věci učinil tři úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení, podání žaloby, replika), přičemž za každý z nich mu náleží částka 4 620 Kč [§ 9 odst. 5, § 7 bod 5. a § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu]. Dále zástupci přísluší náhrada hotových výdajů dle § 13 odst. 4 advokátního tarifu ve výši 450 Kč za každý úkon. Celkem tedy žalobci náleží na náhradě nákladů řízení 15 210 Kč ($3 \times 4\,620 + 3 \times 450$).
51. Tuto částku je žalovaný povinen zaplatit žalobci do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku, a to k rukám jeho zástupce (§ 160 odst. 1 v části věty za středníkem a § 149 odst. 1 o. s. ř.; oboje ve spojení s § 64 s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 7. listopadu 2025

Mgr. Marek Bedřich v. r.
předseda senátu